

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ, Str. Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 500 Lei la an

Redactor responsabil:
Protoiereu DUMITRU ANTAL

CUPRINSUL:

D. A.: Sfințirea bisericii ctitoricești din Cerghid.
Sofron Vlad: Câteva observări asupra felului de a
preda studiul religiunii în școlile secundare.
Diacon Sofroniu Bulz: Tinărul bogat.

Pr. Al. Runcanu: Conferința de toamnă a pro-
păștii din tractul Tg.-Mureș.
Tabloul donațiilor pentru biserica III. din Cluj.
Cronică. — Comunicat și avize oficiale.

Sfințirea bisericii ctitoricești din Cerghid protopopiatul Tg.-Mureșului.

În vara anului 1925, între sufletele pioase cari au făcut pelerinaj la Ierusalim, a fost și credinciosul *Ioaneș Petra-Oașa*, mare bogătaș în București. Bogat și sufletește, căci toată viața a fost creștin bun, în vârstă de 70 de ani, voia să-și agonisească și mângăierea sufletească de a vedea sfântul mormânt și locurile pe unde a trăit Mântuitorul nostru Isus Christos. În acest drum poate s'a convins îndoit că adevărata comoară ce poate să și-o adune omul este comoara din cer a faptelor bune.

N'a trecut nici un an după ce s'a întors din Ierusalim și pe lângă fundațiunea de un milion întemeiată în 1921 și lăsată în amintirea fiului său Ionel, mort pe câmpul de luptă, cu scopul de binefacere foștilor săi consăteni din Sibiel (jud. Sibiu), la 21 Iulie 1926 subscria un nou *act de donație*, în care spunea:

„Subsemnatul *Ioaneș Petra-Oașa*, domiciliat în București, Calea Griviței 177, donez parohiei ortodoxe române din comuna Cerghid, județul Târnava-mică (azi Mureș) suma de 500.000 Lei, cincisute mii Lei, spre scopul edificării unei biserici ortodoxe în această comună“.

„La constituirea acestei donații m'a îndemnat împrejurarea că făcând agricultură am avut între lucrători mulți muncitori din Cerghid, dela cari am aflat starea precară a bisericii lor“.

La o lună după semnarea acestui act Dumnezeu l-a chemat între dreptii săi.

Pentru credincioșii noștri din Cerghid, foști lucrători harnici pe moșiile ce le ținuse în arândă ctitorul lor în vechiul Regat, a fost o surpriză dintre cele mai ferice. Când vor fi povestit ei fostului lor stăpân despre umila lor biserică de lemn și planul de a o înlocui vre-odată cu o biserică măreață de piatră, nu și-au închipuit că au aruncat în sufletul lui de bun creștin, un fir de sămânță care va da rod înmiit.

Zidirea bisericii s'a început în anul 1930, crescând suma între timp la 700 mii Lei. Când a fost terminată din zid, după planurile arhitectului Victor Smighelschi, mai rămânea neterminată împodobirea internă. Urmașii ctitorului și 'n deosebi dl *Dr. Nicolae Petra*, avocat în Sibiu, s'au constituit în noui ctitori donând încă peste 200.000 Lei din cari s'au făcut stranele și s'a executat pictura interioară prin pictorul *Catul Bogdan*, prof. la Șc. de Bele Arte din Cluj.

În toamna acestui an terminându-se definitiv, în înțelegere cu noul ctitor *Dr. Nic. Petra* și văduva *Maria I. P.-Oașa*, P. Sf. Sa a stabilit ziua sfințirii pe ziua de 13 Noembrie c. prin P. Sf. Sa *Dr. Ioan Stroia*, episcopul armatei, ca înrudit cu familia donatorului.

P. Sf. Sa Episcopul Ioan al armatei, însoțit de P. C. prot. *D. Antal*, C. ierodiacon *Varlaam Lozovanu* și diaconul *Theodor*

Bucur, iar dintre oaspeții de către dl Gh. Bogdan-Duică, profesor universitar, a sosit în gara Nirășteu, Sâmbătă d. m. la ora 4. Aici a fost întâmpinat și salutat de către P. On. protopop tractual Ștefan Russu și preoții Dorift Șuteu, P. Suci, I. Runcanu, și D. Cârjă, apoi de prim-pretorul Augustin Frățilă, notarul Dănilă Miclea, preotul gr.-cat. V. Tăfan, și învățătorul C. Ionescu, care a adus și copiii de școală cu flori în mâni. Primirea în gara simpatice, cu copii înșiruiți de-alungul liniei ferate, a fost de-adreptul impresionantă. P. Sf. Sa a mulțumit vorbitorilor și însoțit de toți a plecat spre comuna Cerghid, la o depărtare de 9 klm.

Înainte de a intra în sat P. Sf. Sa a fost întâmpinat de un banderiu de călăreți cari l-au însoțit până în mijlocul comunei, unde în fața unei porți de triumf a fost întâmpinat de popor și bineventat de primarul comunei Gr. Gherman și de preotul gr.-cat. Octavian Dragoș. Înaintea bisericii, în fața unei alte porți de triumf, P. Sf. Sa a fost așteptat de alt grup de popor în frunte cu preoții D. Sângeorzan sen., Șt. Stoicovici, P. Fărcaș și pr. locului Ap. Vlad, care a rostit cuvântarea de bineventare. P. Sf. Sa răspunzând a mulțumit pentru buna primire și împreună cu toți cei de față s'a urcat la biserică unde s'a rostit o scurtă ectenie de mulțămire, întrucât vecernia și utrenia se făcuse deja în capelă. Cei veniți au contemplat îndelung, cu toate că era pe înserate, pictura executată în frescă de către dl pictor Catul Bogdan, despre care vom scrie un articol special în Nr. viitor al foii noastre.

Biserica e așezată pe o colină stăpânind aproape întreg satul, nu numai prin locul înălțat ci și prin frumusețea exterioară de biserică zidită în stil ortodox, adaptat stilului ardelenesc, cu turn în loc de cupolă. Atmosfera stilului ortodox e complectată în interior cu pictura-frescă executată în stil bizantin modernizat, îmbinându-se impresia de sfințenie cu cea artistică. Influența și efectul acestei atmosfere s'a simțit a doua zi la sfânta liturghie, când membrii familiei ctitorilor, oaspeții și credincioșii au asistat la un serviciu religios care a decurs cu o solemnitate cum la puține sfințiri de biserică a mai fost, datorită în primul rând

tocmai acestei atmosfere de pietate, revărsate de podoaba chipurilor sfinte de pe pereți, în contrast cu pereții goi și reci ai atâtor biserici de ale noastre.

Duminecă dimineața la ora 9 au sosit din Sibiu, ca să asiste la sfințirea bisericii lor ctitoricești: d-na văd. Maria I. P.-Oașa, d-na și dl Dr. Nicolae Petra, cu fiul și fiica lor, d-na Victoria Dobrovits n. P.-Oașa, d-na Clementina Petra-Oașa, văd. Ana Petra, d-na și dl Marcu Jantea cu fiica lor, d-na și dl I. Iliu și fiica lor, d-na Mioara Stroia și dl adv. Dr. Aug. Bidianu.

Doamna văd. Maria I. P.-Oașa a adus bisericii ca donații: un potir aurit cu disc și steluță, 4 candelă argintate, o evanghelie, un apostol și un rând de ornate bisericesti cari toate au fost sfințite înaintea liturghiei.

Preoții slujitori, în frunte cu P. On. protopopi Șt. Rusu și D. Antal rev. eparhial, Dorift Șuteu și I. Leucă profesori, de religie, D. Sângeorzan, Șt. Stoicovici, P. Suci, E. Sămărghițan sen., P. Matei. M. Morușca, A. Buda, Al. Oltean, I. Puia, Ap. Vlad, ierodiacon Varlaam și diacon Th. Bucur, toți îmbrăcați în odăjdii, apoi preoții cari au ținut strana Al. Runcanu, Gh. Branea, P. Fărcaș, D. Sângeorzan jun. și E. Sămărghițan, au adus în cortegiu pe P. Sf. Sa dela locuința parohială și imediat s'a început serviciul sfințirii bisericii cu cele trei încunjurări, intrarea în biserică și sfânta liturghie.

Între asistenți, pe lângă popor mult și membrii familiei ctitoare, am remarcat pe dl prof. univ. Gh. Bogdan-Duică, Dr. I. Vesca, prefectul jud. Mureș, prim pretor A. Frățilă, dna și dl notar D. Miclea, prof. Gh. Matei, preotul gr.-cat. Oct. Dragoș, dnele E. Sămărghițan, T. Blasiu, Ionescu, dnii I. Stan, A. Georgescu, C. Ionescu, A. Parciu, I. Muntean, A. Bucșan, I. Tămaș, R. Roman, S. Ince, A. Pop, V. Pop, I. Suci etc. După Heruvic a fost hirotonit într-un preot și duhovnic diaconul Th. Bucur, ceremonie ce a înălțat solemnitatea sf. liturghii.

La sfârșitul liturghiei P. Sf. Sa Episcopul Dr. Ioan Stroia, pornind dela citatul „Deschideți boeri porțile...” a rostit o înălțătoare cuvântare, vorbind cu alese elogiile despre donația ctitorului Ioaneș Petra-Oașa și Dr. Nic. Petra, ca o faptă ce numai sub vechii Voevozi și boeri ai Țărilor româ-

nești se mai întâmplau. Pentru credincioși a adus sfaturi de trai cât mai creștinesc, ca semn de recunoștință față de distinșii ctitori.

A urmat servirea unui parastas pentru odihna ctitorului Ioaneș P.-Oașa și a celorlalți membrii ai familiei adormiți în Domnul.

La terminarea serviciilor religioase, credincioșii au fost miruiți și stropiți cu apă sfințită.

A urmat o masă comună servită în casa parohială, la care au participat toți oaspeții. Aici s'au rostit toasturi din partea P. Sf. Sale pentru M. Sa Regele, dl prefect I. Vescan pentru P. Sf. Lor Nicolae și Ioan, prof. Șt. Rusu pentru ctitori, dl Dr. Nic. Petra a mulțumit în numele familiei, intercalând în cuvântare istoria vieții ctitorului I. P.-Oașa și faptele creștinești săvârșite de el. Prof. D. Antal a vorbit tot pentru familia ctitorului, apoi pentru reprezentanții autorităților, pentru dl prof. pictor C. Bogdan. Un cuvânt de elogii tot pentru pictor a spus și P. Sf. Sa episcopul Ioan. A mai vorbit pr. gr.-cat. Dragoș și a încheiat pr. Ap. Vlad, mulțumind în numele parohiei, întâi familiei ctitorești, apoi P. Sf. Sale, P. On. protopopi și preoților cât și oaspeților.

La ora 4 P. Sf. Sa a plecat la Tg.-Mureș pentru a vizita capela militară. Tot atunci au plecat și ceilalți oaspeți, încheindu-se cu aceasta o frumoasă sărbătoare de sfințire a unei biserici ctitoricești, cum rar se va mai repeți prin aceste părți. D. A.

Câteva observări

asupra felului de a preda studiul religiunii în școlile secundare. (Urmare).

Un alt autor care ar trebui pus în mâna elevilor de cl. VI este Fr. Förster. Cred că nu există profesor de religie care să nu cunoască una sau alta din cărțile lui. Noi avem în românește mai multe, din cari ne oprim asupra unora cari trebuie recomandate ca lectură la morală.

6. „Cartea Vieții“, trad. de N. Pandelea. E de remarcat că prima ediție a acestei cărți, s'a epuizat în mai puțin de două luni. Cartea e scrisă pentru băeți și fete și e aprobată atât de ministerul de război pentru liceele militare ca manual didactic pentru educația morală, cât și de Ministerul

Instr. pentru licee și școli normale. Dacă această carte se citește și se studiază în școlile normale, de multe ori rămâne necitită și necunoscută elevilor de liceu. Această carte este o adevărată comoară de exemple și învățături morale. Morala este desprinsă din viața tinerilor și aplicată la viața lor. Cuvintele lui Förster ies din inimă și pătrund iar la inimă. E imposibil să o citească elevul și să nu prindă nevoia de a fi mai bun și mai nobil ca suflet. O carte atât de prețioasă este că și un doilea profesor de morală și citirea ei va avea tot atâta efect cât lecțiile de morală ale profesorului, deci o astfel de carte se recomandă dela sine.

7. „Îndrumarea vieții“ de acelaș autor trad. tot de dl Pandelea. Cartea e scrisă pentru băeți și fete de 18 ani. Cartea tratează o mulțime de chestiuni cu competența omului de știință și cu puterea omului de convingeri, care este Förster. Scopul cărții este indicat în titlul ei. Ea țintește a îndruma viața tinerilor după principiile creștine și în scopul acesta a făcut apel la gânduri și simțăminte cari sunt la îndemâna liber cugetătorilor, ca și a credincioșilor deopotrivă. Ceea ce am spus despre „cartea vieții“ se potrivesc și la aceasta carte întocmai.

8. „Hristos și viața omenească“ de acelaș autor trad. de N. Colan, tipogr. Săteanului. Sibiu. 2 vol.

Amintesc numai titlul unor capitole: „Sufletul nemuritor, voința de a trăi, Hristos și sufletul modern, Hristos și lupta de clasă, înțelesul și aplicarea prediciei de pe munte, cunoașterea de sine“. Prof. Förster încearcă să expue în forma cea mai simplă, adevărurile fundamentale ale creștinismului, în raport cu viața modernă. Arată cum conflictele din viața omenească ne obligă să revenim la soluțiunile ce ni le dă creștinismul și astfel reiasă dela sine necesitatea aplicării principiilor creștine în viața de toate zilele. Dacă elevii ar citi numai cărțile lui Petrov și a lui Förster, cred că rezultatul care s'ar obține ar fi destul de considerabil.

9. „Urmarea lui Isus de Toma à Kempis?“ Tipografia Mănăstirii Neamțu. Despre aceasta Fontenele zice că e „cea mai frumoasă carte ce a ieșit din mâna oamenilor,

fiindcă evanghelia nu e dela oameni“. După Biblie a ajuns cea mai răspândită carte, căci numai în limba latină au apărut peste două mii de ediții. Ea a fost tradusă aproape în toate limbile. Însuși profesorul de religie câtă căldură și entuziasm ar soarbe din ea citindu-o și recitindu-o, pe care apoi să le toarne în lecțiile sale și să le comunice și elevilor săi. Pe cum nu e nevoie să recomandăm special citirea Bibliei, cred că tot așa după cele spuse, nu mai e nevoie de o recomandare specială a acestei cărți în atenția prof. de religie și a preoților și în general a tuturor creștinilor.

10. O carte foarte prețioasă și potrivită ca lectură pentru clasa VI. e Nedelea Georgescu „Este folositoare religia creștină?“ în Bibl. p. toți Nr. 753. În această cârtică de 108 pagini eminentul preot și profesor N. Georgescu după ce fundamentează religiunea pe sentimentul religios înăscut omului și combate părerile acelor care consideră religiunea ca o născocire, ne vorbește despre necesitatea religiunii și foloasele ce le aduce pentru om, cum îl schimbă și-l desăvârșește și-l face să fie mulțumit. În alte capitole tratează despre demnitatea, tăria și fericirea familiei întemeiate pe principiile creștine, despre necesitatea religiei pentru un stat, și despre înflorirea statelor prin religiune. Autorul ne mai vorbește apoi despre milă și caritate care a fost accentuată în special de creștinism și despre desființarea robiei ca un fruct al creștinismului. În consecință adevărații învățați respectă rel. creștină, ea fiind spre binele popoarelor și în scopul acesta ne arată părerile marilor învățați, iar drept concluzie închee cu capitolul: Trăinicia și puterea covârșitoare a învățaturii creștine. Cartea e o viguroasă apologie a creștinismului. Noi recomandăm ca lectură pentru clasa VI. fiindcă ea ne arată roadele creștinismului și deci e vorba de partea practică a religiei, de morală. Autorul a consultat o literatură bogată și întregă cartea e preserată cu exemple frumoase și mult grăitoare. Din această carte se degajază pentru cititor, o parte din căldura și convingerea pe care autorul a țesut-o printre rândurile ei și de aceea cititorul se simte fericit când poate avea între mâni o astfel de carte.

11. Dr. N. C. Paulescu „Cele patru pa-

timi și remediile lor“. București Cartea Românească 1921. Mult regretatul profesor Paulescu a fost un mare savant și un om adânc religios. În el s'a îmbinat într'o desăvârșită armonie știința cu credința. Că credința lui nu a fost numai de suprafață și nu a fost mărturisită numai la ocazii mari, a stat drept dovadă viața savantului, iar azi avem cărțile lui. O astfel de carte este și cea pomenită mai sus. În această carte regretatul prof. dela Facultatea de medicină din București, ne vorbește despre cele patru patimi și anume: beția, desfrâul, hoția, trufia și remediile lor. În introducere ne vorbește despre originea acestor patimi și arată că ele nu sunt altceva decât niște instincte cari au fost puse de creator în om și pe cari omul prin abuz le-a denaturat. Autorul tratează apoi fiecare patimă aparte, arătând denaturarea cărui instinct este și relele ce rezultă, ca apoi să arate ce remedii au propus legislațiile civile și bisericești în decursul timpului, pentru tămăduirea lor, ca să termine arătând, că creștinismul îmbie remediile cele mai superioare și deci mai eficace. Noi tratăm la morală despre patimi și vicii, dar mai mult teoretic. Autorul se coboară în viața reală, constată ce patimi află, le descrie în toată urîțenia lor și ne indică remediile practice cari sunt și creștine în acelaș timp. Iată pentru ce această carte pentru morală e deosebit de valoroasă. În scrisul său autorul își exprimă tot disprețul pentru cei ce încurajează aceste patimi din dorul de câștig. Cuvintele aspre ce le aflăm împotriva profitorilor de pe urma acestor patimi, nu fac altceva decât să exprime revolta legitimă a unui om profund religios, împotriva celor ce încurajază păcatul, revolta unui medic împotriva celor ce seamănă germenii descompunerii în societate. În scrisorile adresate bunilor creștini, muncitorilor, bunelor creștine, preoților, medicilor, etc., autorul ne indică remediile practice pentru tămăduirea acestor patimi. La sfârșit se dau regulile unei asociații care s'a înființat cu scopul combaterii acestor patimi și a tuturor relelor ce rezultă din ele. Cartea o recomandăm cu toată căldura tuturor și în special preoților cari vor afla un prețios sfătuitor în opera lor pastorală.

12. Am arătat că printre problemele

tratate la morală ar trebui să fie neapărat și problema suferinții. Lectura potrivită la această problemă atât de importantă o aflăm în cartea episcopului francez Bougaud:

„Cartea durerii“ tradusă de Iacob A. Nicolescu, edit. Dr. Ilie Dăianu, Timișoara 1895. Se poate ca această carte să fie apărută și în ediții mai noi pe cari eu nu le cunosc. Acest opșor care are 232 pagini, e împărțit în 4 capitole. Primul cap. tratează despre cauzele durerii, II-lea cap. despre mângăerile durerii, III-lea despre speranțele vecinice, viața și iubirea după moarte iar al IV-lea despre o experiență personală Gaëtana. Aici e vorba despre o familie care a trecut prin focul durerii. În cartea aceasta care se prezintă în românește într'o traducere clară nu numai toți cei ce sufăr vor afla o mângăere ci și cei ce se revoltă din cauza suferinții împotriva lui Dumnezeu, vor afla răspunsuri liniștitoare, privitor la această problemă chinuitoare.

13. Carmen Sylva „Cuvinte sufletești“, apărută în biblioteca p. toți Nr. 827—828. Regina poetă pleacă dela câte un citat din Noul Testament, pe care-l desvoaltă în formă de meditație, sfârșind cu câte o rugăciune frumoasă și potrivită fiecărei meditații. Dăm titlul câtorva bucăți: Despre tăria, slăbiciunea și desfătarea sufletească. Despre chemarea noastră. Despre înseratul vieții. Despre lupta după lege. Despre poporul vieții. Despre omul care e biserica lui Dumnezeu celui viu etc.

Cartea cuprinde 21 de meditații cu un înțeles adânc și pătrunzător. Această cârtică nu ar trebui să lipsească din mâna elevilor de clasele superioare.

14. Al. Lascarov-Moldovanu „Fântâna darurilor“. Dacă am cunoaște... scrisori creștine. București 1930. În această carte ne vorbește un suflet care după cum ne mărturisește singur în cuvintele de introducere, trecut prin transformarea sufletească prin care a trecut și apostolul Pavel pe drumul Damascului. Din dușman a devenit propovăduitorul lui Cristos. Pentru motivul acesta epistolele cuprinse în volumașul cu titlul de mai sus, au dubla calitate, că sunt scrise cu talentul omului de litere și cu sufletul omului în care Isus ocupă locul cel mai de frunte. Amintesc numai unele din cele 20 de bucăți: Dacă am cunoaște — Ortodoxie

— Reîncreștinarea școalei — Tristeța creștinei noastre — Nu e numai atât (cătrecătre tinerimea de azi) — Familia creștină (combate tot ce denaturează adevărata familie) — Tragedia copilului — Hristos în universitate. Cățind acest volum, elevii vor avea ocazie să privească multe lucruri prin prismamoralei creștine și să-și corecteze multe idei greșite ce și le-au însușit din morală publică, care este atât de laxă. Foarte mișcătoare este d. e. bucata „Tragedia copilului“, în care se arată, cum azi când în societate stăpânește o morală atât de laxă, totul pare că s'a coalizat să lupte și să persecute această ființă plăpândă copilul. Din toate epistolele reiasă că toate metehnele vieții noastre sociale se datorează faptului, că Christos e absent din viața și frământările acestei societăți. Noi nu-L cunoaștem și El este absent din mijlocul familiei, din mijlocul tinerimii, și din universitate. Să-L introducem deci în familie, între tineri, căci acolo unde a pătruns El stăpânește pacea și seninătatea.

(Va urma)

Sofron Vlad.

Tinărul bogat.

— Dumineca 30-a după Rusalii. —

Tot ce are bun un popor crește deodată cu tinerimea sa și se primenește cu fiecare generație ce se succede.

Oamenii de stat și cu ei toți cei cari au conștiința răspunderii față de destinele și progresul neamului, cunoscând acest adevăr fundamental, își îndreaptă privirile cu bucurie și mare speranță către cei tineri, dela cari așteaptă să aducă entuziasmul și toată râvna tineretii lor în slujba Statului și-a Bisericii din care face parte.

Greutățile vieții încovoae pe cei bătrâni și îi împinge adeseori la transacții puțin onorabile.

Tineretul idealist, nu cunoaște compromisuri și nu se abate, nici cu o iotă, din drumul său.

Cu sufletul curat, ca apa de izvor, caută să săvârșească totdeauna binele și nu se bucură nici odată de nedreptate, ci se bucură de adevăr.

Ca o floare ce crește mângăiată de razele soarelui de primăvară, așa se răsfată sufletul tinăr în balsamul nevinovăției...

Constatând aceasta ca o notă specifică al adevăratului tineret, ni se impune întrebarea: Câți dintre tinerii de astăzi poartă în sufletele lor nobleța nevinovăției și aduc cu ei entuziasmul pentru Adevăr?

Întrebarea aceasta să și-o pună fiecare pentru sine în intimitatea gândurilor sale și să răspundă cum îl va sfătui mai bine conștiința sa.

Totuși, pentru a lămuri întrebarea ce ne-am pus-o, este foarte potrivit să cercetăm exemplul ce ni-l oferă, în această privință, Sfânta Evanghelie de astăzi.

Un tânăr era preocupat de gândul, cum ar putea el să depășească faptele obișnuite ale oamenilor, impuse prin legile comune cari îndrumă viața socială, ca prin aceasta să devină vrednic a dobândi viața vecinică.

Conștiința sa i-a spus că la această vrednicie nu poate ajunge decât făcând „un bine“.

Era însă nedumerit „ce bine“ ar fi mai potrivit să facă.

Dorința de a se lămuri îl îndeamnă să ceară sfatul Mântuitorului în această privință.

După cum se lămurește din discuția ce s'a angajat, tânărul nu se împacă cu jumătăți de măsură.

Sufletul său îi spunea că, Dumnezeu îi cere să caute desăvârșirea.

Potrivit gândului său înalt, Mântuitorul îi oferă metoda cea mai eficace: „Toate câte ai împărțește-le săracilor și vei avea comorile în Cer. Apoi vino și urmează-Mă“.

Sfatul ce primise era mai mult decât se așteptase. N'a prevăzut că desăvârșirea reclamă un sacrificiu atât de mare.

Curajul de până atunci îl părăsește și o mare întristare cuprinde sufletul său des-nădăjduit.

Acest tânăr după ce-a cunoscut „binele“ ce voia să-l facă, nu a mai avut puterea necesară ca să-l îndeplinească.

Gândul că trebuia să se lipsească de averile sale — căci era bogat — îi paralyzează orice acțiune și-l face incapabil de a merge pe drumul apucat.

„Că mai lesne este a trece funia prin urechile acului, decât bogatul a intra în împărăția lui Dumnezeu“.

Cuvântul „avuții“ întrebuițat de Mântuitorul în acest loc, are un înțeles mult mai larg decât se înțelege de obicei.

Cei cari sunt legați cu gândul și dorința lor de petreceri, de averi, de lux și de alte preocupări, cari abat mintea dela cunoașterea binelui, cu anevoie vor putea renunța la o astfel de viață pentru a-i opune o viață de muncă constructivă.

Am spus mai sus, că, tinerețea adevărată se caracterizează prin idealism, adică prin stăruința după adevăr, urmată de bucuria ce le-o procură împlinirea binelui.

„Ce bine să fac“? „Ce îmi mai lipsește“?, sunt întrebările ce trebuie să și-le pună fiecare dimineata și seara, când își alcătuește și cercetează bilanțul activității sale din fiecare zi.

Dacă răul se săvârșește cu atâta ușurință, săvârșirea binelui reclamă o serioasă pregătire și o continuă stăruință!

Mântuitorul ne lămurește asupra acestui adevăr prin cuvintele: „Îngustă este calea care duce la viață, și puțini sunt cari o află pe dânsa“. (Matei VII. 14).

Apostolii și cei cari împreună cu ei asistaseră la convorbirea tânărului cu Mântuitorul, se arată și ei foarte îngrijați asupra posibilității de a se mântui, de aceea întrebă: „Atunci, cine poate să se mântuiască“?

Isus le răspunde: „Cele ce nu sunt cu puțință la oameni, sunt cu puțință la Dumnezeu“.

Răspunsul acesta lămurește într'un chip strălucit întrebarea ce ne-am pus-o la început, că entuziasmul pentru adevăr și nevinovăție, — de cari depinde succesul în viață — se pot păstra numai în măsura în care avem credința în Dumnezeu, la care toate sunt cu puțință.

Diacon **Sofroniu Bulz**,
profesor de religie.

⌘	CONFERINȚE PREOȚEȘTI ȘI CERCURI RELIGIOASE	⌘

**Conferința de toamnă a preoțimii
din tractul Tg.-Mureș.**

Zilele de 30 și 31 Oct. a. c., au fost zile de adevărată bucurie sufletească pentru locuitorii din parohia Morăști.

Preoțimea din acest protopopiat, deși criza și mizeria, care ne-a cuprins, e fără margini, totuși urmând cuvintelor Mântuitorului Iisus Christos: „*Mergând învățați*

toate neamurile...”, s'a adunat în număr complet la conferința de toamnă, căutând fiecare să contribuie cu cuvântul și cu fapta la ridicarea bisericii și neamului său, precum și la înălțarea și curățirea sufletelor și inimilor a celor credincioși.

În după amiaza zilei de 30 Oct. c., la ora 4, cu toată măreția cuvenită, un sobor de preoți sub conducerea șefului tractual, a săvârșit Vecernia, după care urmează predica ocazională a preotului Ioan Olteanu-Berghia, scoțând în relief *iubirea și dragostea creștinească*.

După aceasta urmează conferința preotului Ioan Leuca, intitulată: „*Rolul bisericii și școlii în consolidarea neamului nostru*”. Conferențiarul arată care a fost rolul bisericii și școlii începând cu timpurile cele mai vechi până azi. Câte piedici i s'a pus neamului nostru, doar îl va putea șterge cu desăvârșire de pe suprafața pământului. Însă acestui neam nevinovat și viteaz nu i-a sunat încă ceasul, căci Dumnezeu în care crede a fost cu el. Biserica a stat ca și o stâncă în mijlocul valurilor mării. Bunii creștini cum a fost domnitorul C. Brâncoveanu, Ștefan cel Mare, Mihai Viteazu și alții, au știut să o apere chiar prin jertfa de sine. Bisericii i-a urmat școala, care a însoțit-o pretutindena. Iată rolul ce l-au avut acești doi factori morali și culturali, scos din conferința atât de bine simțită a părintelui Leuca.

În ziua următoare, 31 Oct., se oficiază iar în sobor sf. Liturghie, după care se rostește din partea preotului M. Morușca, predica despre *Milostenie*, care de asemenea a fost foarte bine simțită și deplin motivată, storcând chiar lacrimi din ochii tuturor.

După un maslu de obște, oficiat de 7 preoți, unor bolnavi veniți din mari depărțări, urmează invocarea Duhului sfânt și deschiderea ședinței.

La apelul nominal au răspuns aproape toți preoții, cu excepția alor trei, fiind scuzați pentru boală.

Urmează apoi conferința preotului Pavel Suci-Gornești, intitulată: „*De ce se fac parastase la 3, 9 și 40 zile*”, în care ne pune în curent cu obiceiurile religioase ale primilor creștini; cum înțelegeau aceia însemnătatea „*agapelor*” și cum noi cei de azi, când prin unele locuri își pierd aproape

însemnătatea ce o aveau la primii creștini. Conferința aceasta a produs viu interes nu numai între credincioșii comunei, ci și în colegii săi, rămânând cu toții deplin satisfăcuți și edificați.

Exhaurindu-se programul, suntem oaspeții colegului nostru Petru Fărcașiu, care ne-a găzduit cu adevărată ospitalitate și dragoste frățescă pentru care îi mulțumim din inimă.

Terminate toate agendele și deplin satisfăcuți, preoți și credincioși, ne îndreptăm spre căminurile noastre, cu satisfacția că sămânța sămănată nu va fi fără de rod.

Mulțumim lui Dumnezeu că și în acest an ne-am făcut o sfântă și creștinească datorie, uimind chiar și pe unii cari urăsc din suflet tot ceea ce stă în legătură cu morala și Dumnezeu.

Deci fraților preoți, înainte și cu mai mult curaj, râvnă și muncă, căci vom birui.

Pr. Alex. Runcanu.

TABLOUL

donățiilor primite pentru biserica III-a din Cluj.
(urmare).

104. Un tetrapod pentru evanghelie, donația pr. prof. Atanasie Popa inspector școlar. 105-108. Două sfeșnice sculptate și aurite, un tetrapod pentru icoană și un policandru de lemn sculptat aurit, donația d-lui Stoica Tițian. 109. O candelă de argint, donația d-nei Eleftera Dr. Mihali, 110. Icoana Sftului Nicolae, pentru tetrapod, pictată pe lemn de pictorul A. Demian, donația d-nei și d-lui Dr. Nicolae Cărpinișan. (S'au angajat să dea și celelalte prăsnicare). 111. Pantocratorul în frescă pe cupolă, pictat în mod gratuit de prof. pictor A. Demian. 111. Scaunul arhieresc din lemn de stejar, (f. tapițerie) executat gratuit de dl Borza, tâmplar artistic.

A apărut:

Clujul Românesc
CALENDARUL
Eparhiei noastre
pe anul 1933.

Prețul Calendarului:
cu Șematism **30 Lei**
fără „ **15 Lei**

De vânzare la:

Librăria Eparhială, Cluj, Piața Cuza Vodă 6.

CRONICA

Hirotoniri. P. Sf. Sa Episcopul nostru Nicolae Ivan, în zilele de 11 și 12 Nov. c., a hirotonit întru diacon, preot și duhovnic pe clericul *Emil Trifa* pentru parohia Bucium-Cerb, prot. Abrud, iar întru diacon pe clericul *Teodor Bucur*, care la sfințirea bisericii din Cerghid a fost apoi hirotonit și întru preot și duhovnic pentru parohia Idicel-pădure, prot. Reghin.

Preoții din județul Hunedoarei neprimind — după informațiunile noastre — pe anul 1931 salarele pe **trei luni** și pe 1932 pe 2 luni (Martie și Aprilie), au fost scoși de sub execuția forțată în tot ce privește darea către stat, la intervenirea protopopului *Ioan Moța*. — La noi, în Eparhia Vadului, preoții n'au primit în 1931 salarele pe două luni (Nov. și Dec.) și în 1932 pe două luni (Martie și Aprilie), dar vom interveni și noi, ca restanțele de dare să li se compute în restanța de salariu.

Parlamentul s'a deschis în sesiune ordinară în ziua de 15 Nov. c., anunțându-se în mesajul regal o serie de legi pentru ameliorarea și echilibrarea financiară și administrativă a statului.

Redacționale. S'au primit dările de seamă despre activitatea cercurilor religioase din prof. Luduș; despre conferințele de toamnă ale tractelor Lupșa, Abrud și Turda și se vor publica în numerile viitoare în ordinea sosirii.

PARTEA OFICIALĂ

CONSILIUL EPARHIAL ORT.-ROM. DIN CLUJ

Nr. 7823—1932.

CIRCULARĂ

către toate oficiile protopopești și parohiale.

Având în vedere inițiativa luată de către „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român” (Astra) din Sibiu, ce ne-a comunicat cu adresa Nr. 3604

din 12 Noemvrie c., apropiindu-se din nou ziua de 1 Decemvrie, în aceea zi, îndeosebi noi Români de dincoace de Carpați, suntem datori a prăznui cu tot fastul și întreg sufletul nostru unirea pe veci a Ardealului, Banatului, Crișanei și Maramureșului cu Patria-mamă.

Prin urmare dispunem: ca preoții din Eparhia noastră să officieze în această zi Te-Deumuri și să dea despărțămintelor Astrei tot sprijinul lor la organizarea manifestărilor cu prilejul acestei sărbătoriri.

Cluj, la 15 Noemvrie 1932.

Consiliul eparhial.

Nr. 7500—1932.

A V I Z

Ministerul Cultelor ne avizează cu adresa Nr. 145116/13225 din 28 Oct. a. c. că în baza legii cumulului nu se mai admite ca un preot să aibă două funcțiuni în două localități diferite, decât numai în cazul când amândouă funcțiunile compatibile cu calitatea de preot sunt în una și aceeași parohie. Se comunică preoțimei spre știre și conformare.

Cluj, la 14 Noemvrie 1932.

Consiliul eparhial.

Nr. 7676—1932.

A V I Z

Se aduce la cunoștința preoțimei noastre că Ministerul Instrucțiunii cu ordinul Nr. 159572 din 4 Noemvrie a. c., a dispus ca la șezătorile culturale ce se vor ținea la școli, să dea voce să participe în mod activ și preotului care prevede învățământul religios. Aceasta s'a comunicat și forurilor școlare ca să țină seama de rostul preoților în școală. Atragem atenția preoțimei noastre asupra acestei dispoziții ca să se intereseze de șezătorile școlare culturale din școlile populare.

Cluj, la 10 Noemvrie 1932.

Consiliul eparhial.